

POSTANOWIENIE

Dnia 25 sierpnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Manowska

w sprawie z powództwa M. G.
przeciwko Skarbowi Państwa-Państwowemu Gospodarstwu Wodnemu Wody
Polskie
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 25 sierpnia 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 20 września 2019 r., sygn. akt [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
odstępuje od obciążania powoda obowiązkiem zwrotu na rzecz
pозwanego kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, czyli tak zwanego przedsądu, ustawodawca zagwarantował, że skarga kasacyjna, jako nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie realizować funkcje publicznoprawne.

Ograniczenie przesłanek, wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. do czterech ma, w konsekwencji, zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo będzie uzasadnione jedynie w tych przypadkach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej jednostkowej sprawie. Ostatecznie, nie w każdej sprawie, nawet takiej, w której prawomocne orzeczenie, zostało wydane w warunkach błędu w subsumpcji, czy też wyniku wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. W przeciwnym, bowiem, razie Sąd Najwyższy stałby się, wbrew obowiązującym przepisom, sądem trzeciej instancji, a nie jest, przecież, jego zadaniem dokonywanie korekty ewentualnych błędów w zakresie stosowania, czy też wykładni prawa, w każdej indywidualnej sprawie.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 20 września 2019 r., powód M. G. wskazał na przesłankę uzasadniającą jej przyjęcie z art. 398⁹ § 1 pkt.: 4) k.p.c., to jest oczywistą zasadność skargi. Tytułem wykazania tej przesłanki skarżący podniósł, że w zaskarżonym skargą kasacyjną rozstrzygnięciu Sądu II instancji wystąpiły kwalifikowane i oczywiste uchybienia, które miały istotny wpływ na jego treść. Nadto wskazał, że Sąd ten nie rozpoznał istoty sprawy oraz istoty środka odwoławczego, całkowicie pomijając część zarzutów podniesionych przez powoda w apelacji, jako „rozbudowanych ponad miarę”, koncentrując się na wybranych zarzutach, które, w ocenie M. G., nie były najistotniejsze dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy. W dalszej kolejności skarżący podniósł, że „sąd drugiej instancji wbrew dyspozycji art. 382 k.p.c. pominął znaczną część materiału dowodowego istotnego dla weryfikacji roszczenia powoda i rozstrzygnięcia sprawy, zgromadzonego w aktach (w postępowaniu w pierwszej instancji oraz w postępowaniu apelacyjnym), przez co w wydanym orzeczeniu brak odniesienia się przez Sąd do najważniejszych twierdzeń powoda, na których opierał swoje żądanie. Pominięcie przez sąd drugiej instancji znaczącej części zebranego w sprawie materiału dowodowego mogło mieć i miało wpływ na wynik sprawy”. Następnie skarżący zaprezentował rozbudowany katalog pozycji składających się na rzekomo pominięty przez Sąd Apelacyjny w (...) materiał dowodowy.

Wniosek M. G. o przyjęcie jego skargi kasacyjnej do rozpoznania nie odniósł skutku. Powołanie się przez skarżącego na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej zobowiązuje do przedstawienia wywodu prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej już przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, co, w efekcie, daje podstawy do przyjęcia skargi, jako oczywiście uzasadnionej (por. postanowienia SN: z dnia 11 grudnia 2009 r., II PK 223/0; z dnia 3 lutego 2010 r., II PK 304/09; z dnia 7 maja 2010 r., V CSK 459/09, nie publ.). Tymczasem skarżący w uzasadnieniu tej przesłanki zaprezentował wywód prawny, którego zawartość merytoryczna, co do zasady sprowadzała się do kwestionowania podstawy faktycznej i stanu faktycznego sprawy, domniemanego nierozpoznania jej istoty wraz z istotą środka odwoławczego, a także do wskazania na pozostałe rzekome naruszenia przepisów prawa procesowego.

Mając powyższe na względzie wskazać należy, że przesłanka z art. 398⁹ § 1 pkt 4) k.p.c. wchodzi w rachubę wówczas, kiedy bez wątpienia wystąpiły uchybienia, na które powołuje się skarżący, lub gdy jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia albo w sytuacji, kiedy podniesione we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zarzuty oczywiście uzasadniają zasadność wniesionego środka zaskarżenia. Oczywiście jest przy tym tylko to, co można dostrzec bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Zarzucane uchybienia muszą zatem mieć kwalifikowany charakter i być dostrzegalne w sposób oczywisty, przy czym zaprezentowany w skardze kasacyjnej wywód prawny, na okoliczność wykazania przesłanki oczywistej zasadności, nie może sprowadzać się do polemiki z ustaleniami stanu faktycznego poczynionymi przed sądem II instancji. W konsekwencji oczywista zasadność skargi kasacyjnej może wynikać tylko z oczywistych błędów sądu, spowodowanych rażącym naruszeniem zasad wykładni lub stosowania prawa, a uchybienie sądu II instancji musi mieć charakter kwalifikowany, elementarny i oczywisty. Niedopuszczalne jest zatem formułowanie argumentów na rzecz oczywistości skargi kasacyjnej przez wyrażenie dezaprobaty dla ocen mających charakter ustaleń w konkretnym stanie faktycznym. Tymczasem skarżący swoje wywody, na okoliczność dowiedzenia powyższej przesłanki, ograniczył do zabiegu

kwestionowania poprawności poczynionych, w szczególności, przez Sąd II instancji ustaleń faktycznych oraz do kwestionowania ocen dowodów dokonanych również przez Sąd Apelacyjny w (...).

W konsekwencji rozważań w przedmiocie oceny wykazania przez M. G. przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4) k.p.c. brak jest podstaw do stwierdzenia, że w niniejszej sprawie przesłanka ta została przez skarżącego w sposób właściwy wykazana. Sąd Najwyższy nie dopatrył się również okoliczności, które determinowałyby nieważność postępowania, a którą to przesłankę Sąd ten bierze pod uwagę z urzędu.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

jw